

Załącznik Nr 2
do Zarządzenia Nr 299/2021
Burmistrza Polic z dnia 30.11.2021 r.

**PROGRAM ZAPEWNIENIA I POPRAWY JAKOŚCI
AUDYTU WEWNĘTRZNEGO**

**URZĄD MIEJSKI
w POLICACH**

Rozdział I

Postanowienia ogólne – cele i zakres Programu

1. Program zapewnienia i poprawy jakości audytu wewnętrznego (dalej: Program), jest integralną częścią zarządzania audytem wewnętrznym, a podejmowane działania mają na celu utrzymanie wysokiej jakości pracy audytu wewnętrznego i ciągłe doskonalenie.
2. Program służy do racjonalnego zapewnienia klientów audytu, w szczególności Burmistrza Polic oraz kierowników komórek (jednostek) audytowanych, że audytor wewnętrzny:
 - a) działa zgodnie z:
 - obowiązującym przepisami prawa w sektorze publicznym w zakresie audytu wewnętrznego;
 - Standardami audytu wewnętrznego dla jednostek sektora finansów publicznych, określonymi Komunikatem Ministra Rozwoju i Finansów (Dz.Urz.MRiF z 2016 r.poz.28) (dalej: Standardy);
 - zatwierdzoną Kartą Audytu Wewnętrznego;
 - zatwierdzoną Księgą Procedur Audytu Wewnętrznego;
 - b) działa w sposób skuteczny i wydajny;
 - c) jest postrzegany jako przysparzający wartości dodanej i usprawniający funkcjonowanie jednostki.
3. Wdrożenie i realizacja Programu są również wyrazem potrzeby ciągłego doskonalenia jakości przyjętych rozwiązań, w tym sposobu realizacji czynności i zadań służących osiągnięciu celów funkcji audytu wewnętrznego.
4. Program obejmuje swoim zakresem:
 - a) wszystkie aspekty działań audytu wewnętrznego, w tym także usługi doradcze (Standard 1300);
 - b) oceny wewnętrzne i zewnętrzne;
 - c) tryb i postępowania w zakresie wprowadzania odpowiednich działań naprawczych i innych zaleceń, które mają na celu doskonalenia przyjętych rozwiązań;
 - d) informowanie Burmistrza Polic o wynikach realizacji Programu.
5. Program stanowi realizację postanowień Standardu 1300 – *Program zapewnienia i poprawy jakości*, zgodnie z którym zarządzający audytem wewnętrznym musi opracować i realizować program zapewnienia i poprawy jakości, obejmujący wszystkie aspekty działalności audytu wewnętrznego.
6. Za opracowanie i wdrożenie Programu odpowiedzialny jest audytor wewnętrzny.

Rozdział II

Zarządzanie jakością audytu wewnętrznego w Urzędzie Miejskim w Policach

1. Burmistrz Polic wspiera audytora wewnętrznego w zakresie realizacji Programu oraz zapewnia niezbędne środki do jego realizacji, a także sprawuje bezpośredni nadzór nad działaniami realizowanymi w tym zakresie.
2. Nadzór Burmistrza nad realizacją Programu sprawowana jest m.in. poprzez:
 - 1) zatwierdzenie Programu i jego zmiany;
 - 2) akceptację harmonogramu i planu działań naprawczych eliminujących stwierdzone nieprawidłowości, po przeprowadzeniu ocen wewnętrznych i zewnętrznych;
 - 3) zatwierdzenie sprawozdania z realizacji Programu.
3. Audytor wewnętrzny podejmuje wszelkie niezbędne działania, mające na celu zapewnienie istotnych z punktu widzenia Standardów jakości, mechanizmów kontrolnych, umożliwiających osiągnięcie wysokiej jakości usług audytu wewnętrznego.

4. Wdrożenie Standardów jakościowych jest realizowane w szczególności poprzez:
 - 1) dbałość o niezależność organizacyjną i operacyjną audytu;
 - 2) dbanie o rozwój zawodowy;
 - 3) określenie i wdrożenie Księgi Procedur Audytu Wewnętrznego (dalej Księga), której celem jest zapewnienie jednolitych ram postępowania, gwarantujących utrzymanie profesjonalnego poziomu audytu wewnętrznego;
 - 4) wdrażanie nowoczesnych zasad oraz technik realizacji czynności audytowych, w tym dobrych praktyk prowadzenia audytu wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych;
 - 5) informowanie Burmistrza o wynikach realizacji Programu.

Rozdział III

Dbałość o niezależność organizacyjną i operacyjną audytu wewnętrznego

1. Audytor wewnętrzny wykazuje się dbałością o zapewnienie niezależności organizacyjnej i operacyjnej komórki audytu wewnętrznego.
2. Niezależność organizacyjna ma wyraz, zgodnie z ustawą o finansach publicznych, w podległości audytu wewnętrznego bezpośrednio Burmistrzowi Polic.
3. Niezależność operacyjna oznacza niezależność w działaniu, a w szczególności w:
 - 1) planowaniu audytu wewnętrznego;
 - 2) przeprowadzeniu audytu;
 - 3) sprawozdawczości z audytu.
4. Karta audytu wewnętrznego, zatwierdzona i wdrożona w Urzędzie, określa warunki, jakie powinny być spełnione, aby audyt wewnętrzny mógł wypełniać swoją rolę i obowiązki w zakresie niezależności oraz tryb postępowania, szczególnie w przypadkach:
 - identyfikacji znamion czynów, które mogą kwalifikować się do wszczęcia postępowania karnego, czy skarbowego;
 - narzucania zakresu audytu;
 - wpływania na sposób wykonywania pracy i informowania o jej wynikach.

Rozdział IV

Bieżące i cykliczne monitorowanie działań komórki audytu wewnętrznego

1. Zgodnie ze standardem 1310 – *Wymagania dotyczące programu zapewnienia i poprawy jakości*, Program uwzględnia zarówno oceny wewnętrzne, jak i zewnętrzne.
2. Wewnętrzne i zewnętrzne oceny jakości pracy audytora wewnętrznego powinny swoim zakresem obejmować w szczególności:
 - 1) zgodność z przepisami prawa i wewnętrznymi regulacjami, Standardami oraz podejmowanie działań naprawczych w celu usunięcia wszystkich istotnych niezgodności;
 - 2) adekwatność Karty audytu wewnętrznego, zasad i procedur oraz celów audytu wewnętrznego;
 - 3) wkład audytu wewnętrznego w procesy ładu organizacyjnego, kontroli zarządczej i zarządzania ryzykiem;

- 4) skuteczność ciągłych działań usprawniających i stosowanie najlepszych praktyk zawodowych;
- 5) zakres, w jakim audyt wewnętrzny przysparza wartości i usprawnia działalność operacyjną jednostki.

Rozdział V

Ocena wewnętrzna

1. Ocena wewnętrzna obejmuje:
 - 1) bieżące monitorowanie działalności audytu wewnętrznego;
 - 2) okresowe oceny
2. Bieżące monitorowanie polega m.in na:
 - 1) bieżącym monitorowaniu oraz aktualizacji wewnętrznych procedur audytu, tj. karty audytu wewnętrznego, księgi procedur, programu zapewnienia i poprawy jakości;
 - 2) przeglądzie dokumentacji roboczej zadania audytowego pod względem jej kompletności;
 - 3) zarządzaniu czasem.
3. Okresowe oceny wewnętrzne dokonywane są jako:
 - 1) okresowe samooceny audytu wewnętrznego, przeprowadzane przez audytora wewnętrznego. Samoocena jest dokonywana z wykorzystaniem arkuszy samooceny funkcji audytu wewnętrznego Quality@w, opracowane przez Ministerstwo Finansów. Samoocena przeprowadzana jest nie rzadziej niż raz na dwa lata
 - 2) oceny przeprowadzana przez inne osoby, w ramach jednostki, posiadające kwalifikacje w zakresie audytu wewnętrznego, zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych i wystarczającą znajomością praktyki audytu wewnętrznego.
4. Na podstawie wyników samooceny ustalane są działania korygujące lub usprawniające, jakie należałoby podjąć w celu poprawy jakości audytu wewnętrznego, o ile zaistnieje taka potrzeba.

Rozdział VI

Oceny zewnętrzne

1. Oceny zewnętrzne badają całokształt działalności audytu wewnętrznego, a w przypadku zidentyfikowania obszarów wymagających działań naprawczych lub doskonalących - zawierają odpowiednie zalecenia dotyczące wprowadzenia usprawnień.
2. Oceny zewnętrzne mogą być przeprowadzane w formie:
 - pełnej zewnętrznej oceny wykonanej przez wykwalifikowaną osobę lub zespół, spoza organizacji;
 - samooceny audytu wewnętrznego z niezależną walidacją, wykonaną przez wykwalifikowaną i niezależną osobę lub zespół;
 - przegląd partnerski (porozumienie obejmujące co najmniej 3 organizacje pochodzące z jednej branży, sektora lub resortu).
3. Ocena zewnętrzna powinna być przeprowadzana co najmniej raz na pięć lat.
4. Wykwalifikowana osoba lub zespół oceniający powinni spełniać w szczególności warunki:
 - 1) odpowiedni poziom wiedzy i kompetencji potwierdzony odpowiednimi certyfikatami;

- 2) profesjonalna znajomość zagadnień dotyczących audytu wewnętrznego w sektorze publicznym, Standardów i najlepszych praktyk oraz przeszkolenie z zakresu metodologii i oceny jakości;
- 3) niezależność od organizacji oraz wszelkich podmiotów powiązanych z nią funkcjonalnie, jak i organizacyjnie;
- 4) brak jakichkolwiek zobowiązań i interesów, zarówno w samej organizacji, jak i w odniesieniu do personelu; występowanie rzeczywistego lub nawet potencjalnego konfliktu interesów poddaje w wątpliwość obiektywizm oceniających.

Rozdział VII

Użycie formuły „zgodny z Międzynarodowymi standardami praktyki zawodowej audytu wewnętrznego”

1. Użycie formuły „zgodny z Międzynarodowymi standardami praktyki zawodowej audytu wewnętrznego” w odniesieniu do działalności komórki audytu wewnętrznego dopuszczalne jest tylko i wyłącznie wtedy, kiedy wyniki ocen wewnętrznych, jak i zewnętrznych realizowanych w ramach Programu, potwierdzają ten stan.

Rozdział VIII

Przekazywanie wyników Programu i działania naprawcze

1. Wyniki programu zapewnienia i poprawy jakości, audytor wewnętrzny przekazuje Burmistrzowi Polic.
2. Pisemna informacja z realizacji programu wraz z wnioskami sporządzana jest w terminie do końca pierwszego kwartału, po roku, w którym przeprowadzono samoocenę (co dwa lata) i po roku, w którym przeprowadzono ocenę zewnętrzną.
3. Sprawozdanie z realizacji Programu Zapewnienia i Poprawy Jakości Audytu Wewnętrznego przechowywane jest w aktach stałych audytu.

Zatwierdzam

Police 30.11.2021 r.